

1. Doplň do textu pravopisnej doplnovačky chýbajúce písmená, rozlišovacie znamienka a interpunkčné znamienka.

Cez prázdni_ sme navštivil_ _ysoké _atry. Sú to _lovenské velhor_ na ktoré sme všetci p_šn_. Oproti nám kráčali ak_si neznám_ cudzinc_. Obdivovali kr_štáľové plesa hlboké roklin_ vysoké _atranské štít_ a nezbedn_ sv_šte. Na _trbskom _lese sme stretli osm_ch _oľsk_ch turisto_ s ktor_m_ sme si dobre rozumeli. _akušania a _esi obdivovali geograf_ckú rozmanitosť a krásu _lovenska. Zrazu sa zotmelo a znenazdajk_ začala zav_jať v_chr_ca. Ukr_li sme sa v najbli_šej chate odkiaľ sme pozorovali v_tváranie snehov_ch v_ro_. Pozorn_ charar sa nám prihovoril _riatelía v _atrach je počasie veľmi vrtkavé preto treba rátať _o všetk_m. Fujav_ca nečakane zm_zla a m_ sme sa vrátili domo_ pln_ zážitko_.

Ukážka č. 1

Hubárstvo je najrozšírenejšou záľubou dospelých. Na Slovensku sa mu sústavnejšie alebo aspoň príležitostne venuje približne každý desiaty človek. Z čoho pramení taký široký záujem o huby? Vzrastajúci záujem o huby súvisí aj so živším vzťahom súčasníkov k prírode, s túžbou nanovo sa k nej tesnejšie primknúť, lepšie jej porozumieť, preniknúť hlbšie do jej zákonitostí a tajomstiev. Človek unavený duševnou alebo telesnou prácou hľadá i nachádza v prírode uvoľnenie, obnovuje si tam sily aj vyčerpané zdroje životnej pohody. Vďaka aktívnemu pohybu v zdravšom prostredí však hubár vkladá do fondu svojho zdravia i podiel, ktorý zúročí v budúcich rokoch. Vie sa totiž, že pravidelný pohyb je najlepším spôsobom ochrany pred srdcovo-cievnyimi aj ďalšími civilizačnými chorobami, ktoré skracujú život príslušníkov dnešných „usedených“ generácií.

(Hagara, L.: Atlas húb, Predhovor; skrátený text)

Na ukážku č. 1 sa vzťahujú úlohy 2 – 7.

2. Vyber tvrdenie, ktoré vyplýva z ukážky č. 1.

- Každý desiaty človek svetovej populácie sa pravidelne venuje hubárstvu.
- Rastúci záujem o huby je zapríčinený ubúdaním prírodného prostredia.
- Príroda priaznivo pôsobí na ľudský organizmus tým, že poskytuje uvoľnenie, obnovu síl a pod.
- Aktívnym pohybom hubár vkladá svoje zdravie do fondu zdravšieho prostredia.

3. Pomenuj interpunkčné znamienko v podčiarknutom slovnom spojení.

srdcovo-cievnych ochorení

4. Urči, akými slovnými druhmi sú podčiarknuté slová vo vete?

Vďaka aktívnemu pohybu v zdravšom prostredí však hubár vkladá do fondu svojho zdravia i podiel, ktorý zúročí v budúcich rokoch.

a) vďaka

b) i

5. Ktorá charakteristika platí o nasledujúcej vete?

Vďaka aktívnemu pohybu v zdravšom prostredí však hubár vkladá do fondu svojho zdravia i podiel, ktorý zúročí v budúcich rokoch.

a) jednoduchá rozvitá veta

c) jednoduchá rozvitá veta s viacnásobným vetným členom

b) jednoduché súvetie

d) jednoduchá veta

6. Vyhľadaj v ukážke č. 1 prídavné meno, ktoré sa stupňuje nepravidelne a napíš ho v 1. stupni v základnom tvare.

7. Ku ktorému jazykovému štýlu patrí ukážka č. 1?

8. V ktorej vete sú všetky slová plnovýznamové?

a) Nový obchod otvorili približne o deviatej.

b) Možno to nezvládneme ani všetci desiaty.

c) Skoro ráno zjedol veľmi chutné raňajky.

d) Mama aj sestra odcestovali minulý týždeň.

9. Označ správne napísaný lokál jednotného čísla nasledujúcich slov.

a) v herbáre

c) na kufry

b) pri hotely

d) o festivale

10. Predpoludním sa pred múzeom pohybovali neprehľadné zástupy návštevníkov.

a) Vypíš a pomenuj vetné členy z vety.

b) Z vety vypíš prisudzovací sklad.

11. Označ možnosť, v ktorej je správne určený vid sloviess.

svietila, zabúda, rozpadla sa, počúva

- a) dokonavý, dokonavý, nedokonavý, nedokonavý
- b) nedokonavý, dokonavý, nedokonavý, nedokonavý
- c) nedokonavý, nedokonavý, dokonavý, nedokonavý
- d) dokonavý, nedokonavý, nedokonavý, nedokonavý

12. Ktorý výrok nie je pranostikou?

- a) Jozef mosty stavia, Ďuro do poľa vyháňa.
- b) V marci aj ovce v tanci.
- c) Keď je na Hromnice pekne, medveď sa obráti na druhú stranu.
- d) Bez vetra sa ani lístok nepohne.

13. V ktorej možnosti dochádza v oboch slovných spojeniach k spodobovaniu?

- a) jedzte, z pocitu viny
- b) ďalší z darov, poslal mi počítač
- c) stojí vo verande, nemôže prísť
- d) má ryšavé vlasy, v minulom roku

14. Označ možnosť, v ktorej sú správne napísané číslovky.

- a) dvadsaťdeveť, trisopäťdesiat, šestnásť
- b) dvadsaťdeväť, trisopeťdesiat, šestnásť
- c) dvadsaťdeväť, trisopäťdesiat, šestnásť
- d) dvacaťdeveť, trisopedesiat, šestnásť

15. Ktorý rad slov bol utvorený odvodzovaním pomocou predpony aj prípony?

- a) technický, vedľajší, súčasný, bledomodrý
- b) súvetný, nábrežie, odkladací, nekonečný
- c) poštová, obrovský, národný, klopkanie
- d) neschopný, neporazený, krvavý, zázemie

16. V ktorej možnosti majú obe slová ten istý význam ako slovo abstraktný?

- a) skutočný, hmotný
- b) myšlienkový, nehmotný
- c) príťažlivý, pútavý
- d) praktický, realistický

17. V ktorej možnosti je nesprávne vysvetlený frazeologizmus?

- a) Má malé oči. – Chce sa mu spať.
- b) Nosí vodu do mora. – Robí zbytočnú robotu.
- c) Má sa ako prasa v žite. – Je nespokojný.
- d) Je piatym kolesom na voze. – Je zbytočný, navyše.

18. Ktorá z viet sa nezhoduje s ostatnými tromi v členitosti?

- a) Vážení rodičia.
- b) Štyria.
- c) Materská škola.
- d) Spí.

19. Deti na trhu nakupujú ovocie aj čerstvú zeleninu. Vo vete sa nachádza:

- a) viacnásobný podmet
- b) rozvitý predmet

- c) viacnásobný predmet
- d) rozvité príslovkové určenie

20. Napíš, podľa ktorých vzorov sa skloňujú podstatné mená.

- a) detí –
 - b) kolízia –
 - c) ústach –
-

Ukážka č. 2

Len poézia

*Všetko je odvodené
na tejto zemi, tejto starej zemi.
Nespraví maliar nijaký obraz nový.
Len to je nové, čo spieva vtáča v kroví.
Len poézia má vždy nové témy.*

*Človek človeku nôž v biedne srdce vnára.
Krvavá téma, storaké varianty.
Jób ide na Jóba a Lazár na Lazára.
A úbohí sú obidvaja.
Obom čert mieša karty.*

*Čo je to človek? Filozof jak Pilát
si ruky umýva a neodpovie.
Len básnik povie pravdu o človeku,
lebo len on vie, všetko o ňom on vie.*

*Čím vraví básnik?
Slzu vycedí
a tým je o človeku všetko povedané.
O Kristov kríž a o dva kríže lotrov
na Golgote dnes básnik opretý
prst drží v nezahojiteľnej rane.*

(Smrek, J.: Ako pole žitné. Bratislava: Elán, 2001, str. 244)

Na ukážku č. 2 sa vzťahujú úlohy 21 – 23.

21. Čo je témou básne v ukážke č. 2?

- a) Historické pozadie Veľkej noci.
- b) Význam poézie v ťažkom živote človeka.
- c) Krutý život ľudí na pozadí vojny.
- d) Maliari stvárnajú rôzne témy podobnými obrazmi.

22. Napíš, ako sa nazýva rým v 1. strofe a rým v 3. strofe básne v ukážke č. 2.

a) 1. strofa

b) 3. strofa

23. Pomenuj nepriame pomenovania z ukážky č. 2 (obom čert mieša karty; filozof jak Pilát).

Odpoveď napíš v správnom poradí.

24. Označ možnosť, ktorá neplatí pre román.

a) Dej sa odohráva v dlhšom časovom úseku.

b) Vystupuje v ňom veľa postáv.

c) Postavy sa v priebehu deja nevyvíjajú.

d) Môže byť historický, dobrodružný, vedecko-fantastický, dievčenský...

Koniec testu.